

Administrationens rolige Gang, ja endog for den Undersøgelse, der nødvendigviis maa gaae forud for Forelæggelsen af en Lov om Krigsstadestatsning. Under de idag stedsundne Forhandlinger er det allerede godtgjort, hvilke, jeg tør næsten sige, besynderlige Forhaabninger der vilde knytte sig til en saadan Bevilling. Det er nemlig udtalt her, og det har endog fundet det førnævnte ærede Medlems Bifølgelse, at Regjeringen skulde kunne have indladt sig paa Enkeltmands Fordring paa Krigsstadestatsning, at Finansministeriet eller Indenrigsministeriet skulde være, saa at sige, den dømmende Myndighed med Hensyn til, hvorvidt der overhovedet i de enkelte Tilfælde burde gives Krigsstadestatsning. Jeg vil nu slet ikke tale om det Brydsomme i, at Finansministeriet, der allerede har givet mellem 6 og 700,000 Rb. i Forskud, skulde have indladt sig med de mange Tusinde Private eller med de enkelte Sogne, der kunde forlange Forskud. Det, man har gjort, er, at man har indvilget i, at der gives Forskud til Amtsraadsdistricterne og de større Kjøbstæder, naar vedkommende communale Repræsentation indestod for Districtet eller Kjøbstaden som en Heelhed og afgav en fuldstændig Erklæring om, at Krigsstadestatsningsfordringen efter dens Overbeviisning langt vilde overstige, hvad der blev begjært i Forskud. Jeg tvivler paa, at Noget, der skulde have med Bestyrelsen af Finansvesenet eller Indenrigsministeriet at gøre, og havde en saadan begrænset Sum til dette bestemte Niemed til sin Raadighed, vilde kunne indlade sig paa at bedømme, om man i de enkelte Tilfælde, det være sig nu, at der var røvet Heste eller Andet, kunde tilstaae Stadeserstatning. Det er vistnok en meget naturlig Følelse hos Enhver, der har lidt — og der er Mangfoldige i Sykkand, som have lidt —, at de ønske, at deres Fordringer først og fremmest maae komme i Betragtning. Man behøver blot at kaste Blikket paa den overordentlig store Masse af Ansøgninger, der, strax efterat det var blevet bekjendt, hvorledes Finansministeriet, efter hvad der var foresaldet i Rigsraadet, troede sig bemyndiget til at give Forskud og vilde paatage sig Ansvaret derfor, naar Kassebeholdningen tillod det, ere ind-

komne fra Private og fra enkelte Sogne, for at vide, at det vilde have været et aldeles uoverkommeligt Arbejde at indlade sig paa at give saadanne Forskud, og at der aldeles ikke kunde have været opstillet nogen tilforladelig Regel i saa Henseende, som man havde kunnet følge; thi Statskassens Betryggelse kan Ingen, det være sig Finansministeren eller Indenrigsministeren, tabe af Sigte. Man maatte derfor indskrænke sig til at lade Vedkommende vide, at forsaavidt Amtsraadet eller Kjøbstadens Communal-Repræsentation vilde indestaae for Aaarets Tilbagebetaling eller dets Tilbageholdelse i Krigsstadestatsningen, vilde man indbefomme deres Duffe. — Jeg vil endnu gjøre opmærksom paa een Ting. Efter Loven af 30te Juni 1850 blev Krigsstadestatsningen ikke udbetalt den Enkelte, men den blev udbetalt communeviis, Noget, der upaatvibelig, hvorledes nu end den Krigsstadestatsningslov, som er i Udsigt, iøvrigt maatte blive, ogsaa vil finde Sted ved den; thi det er ikke tænkeligt, at man skulde ville stille enhver enkelt Stadelibt, der havde Krav paa Regjeringen, ligeoverfor Statskassen. Alene af denne Grund vilde det altsaa være saagodtsom ugjærligt at give de Enkelte Forskud, idet dette nemlig vilde føre til en Mellemregning imellem Vedkommende og Statskassen, som ved den endelige Afregning slet ikke med Bestemthed kunde opgjøres. Jeg troer derfor virkelig, at den foreslaaede Bevilling for Indenrigsministeren, fra hvilket Standpunkt man saa end betragter den, vil gjøre mere Skade end Gavn.

Jeg skal forøvrigt afholde mig fra alle de politiske og statsretlige Betragtninger, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgrebs (Tscherning) har anstillet. Jeg har megen Agtelse for hans Overbeviisning, forsaavidt jeg holder mig forvisset om, at den er meent oprigtig, saaledes at han nemlig ikke udtaler Noget som sin Overbeviisning, der ikke er det, men jeg har ikke den samme Agtelse for denne hans Overbeviisnings egentlige Indhold. Hvad han udtaler med megen Styrke, bliver derfor ikke mere sandt, end det efter min Anskuelse er.

Tscherning: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.